

Prof. Dr. Eralp ÖZGEN anısına...

Prof. Dr. Eralp ÖZGEN

21.7.1936 - 16.4.2007

“HUKUK KURULTAYI 2000”İ AÇIŞ KONUŞMASI*

The Opening Speech of “General Assembly of Jurists 2000” Made by Prof. Dr. Eralp Özgen as the President of Turkish Bar Association

Av. Dr. Eralp ÖZGEN

Son derece kapsamlı ve hukukumuzun önemli sorunlarının bilimsel düzeyde tartışılacağı bir hukuk kurultayı düzenlemeleri nedeni ile Ankara Barosunun sayın Başkanı ve Yönetim Kurulu üyeleri ile Kurultay çalışmalarında emekleri geçen meslektaşlarımı ve Baro personelini candan kutluyorum.

Yıllardır çeşitli kuruluşlarca belirtildiği ve özellikle Türkiye Barolar Birliği’nce her yargı yılı açılış konuşmasında vurgulandığı üzere ülkemizin bir hukuk reformuna büyük gereksinimi vardır.

Cumhuriyetimizin kuruluşundan sonra, laik Cumhuriyetimizin temellerini oluşturan bir hukuk reformu yapılmış ve o yılların çağdaş batı ülkelerinden yasalar alınmıştır. Ancak Oğünlerden bugüne 70 yıldan fazla zaman geçmiştir. Bu zaman içinde anlayışlar ve gereksinimler değişmiş, hukuk düzenimizde yeni bir reform zorunluluğu doğmuştur.

Dileriz ki bu Kurultay, yapılması gerekli olan hukuk reformunun ilk adımını teşkil eder; Kurultay’da ileri sürülen fikirler sadece tartışma salonlarında kalmaz ve yetkililer bu tartışmalardan çıkacak sonuçlara göre hukuk reformunu gerçekleştirme çalışmalarına başlarlar. Bu çalışmaya Türkiye Barolar Birliği’nin ve Barolarımızın her türlü katkıda bulunmaya hazır olduklarını da burada açıklamak isterim.

Bir hukuk reformunda kuşkusuz ilk sırayı Anayasa değişikliği alacaktır. Anayasamızın batıl olduğu, gayrimeşru olduğu yolundaki düşüncelere

* Türkiye Barolar Birliği Dergisi’nin 2000/1. sayısından aynen alınmıştır.

kesinlikle katılmıyoruz. Ancak Anayasamızın değiştirilmesi gereken pek çok hükmünün bulunduğu inanmaktayız. Temel insan haklarını dahi ortadan kaldıracak nitelikteki istisna hükümlerinin değiştirilerek, temel insan hak ve özgürlüklerini tam olarak sağlayacak sivil bir anayasayı gerçekleştirmemiz gerekir. Anayasada yapılacak değişikliklerde uluslararası sözleşmeler ile yüklediğimiz yükümlülükler ve çağdaş değerlere de yer vermek zorunludur.

Bu arada belirtmek isterim ki, ülkemiz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 numaralı ek protokolünü de imzalamalı ve böylece Avrupa'da ölüm cezasını yasalarında hala muhafaza eden tek ülke olma ayıbından kurtulmalıyız. Ölüm cezası ilgası sorunu, son günlerde tartışma konusu olan bir kişi hakkında verilmiş ölüm cezasının infaz edilip edilememesi sorunu ile özdeşleştirilmeden, çağımızın gereği olarak ele alınmalıdır. Unutulmamalıdır ki, büyük Atamız bizlere çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma görevini vermiştir. Konunun bu görev çerçevesinde ele alınması gerekir. Türkiye Barolar Birliği kurulduğu günden beri, yani 1969 yılından beri ölüm cezasına karşı çıkmış, bu cezanın ilgası için uğraş vermiştir.

Bir Anayasa değişikliğinde gerçekleştirilmesi gereken diğer bir husus da yargı bağımsızlığının tam olarak sağlanmasıdır. Bunu sağlamak için Cumhurbaşkanı'na Anayasa Mahkemesi ile Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'na üye atamada tanınan yetkiler kaldırılmalı; Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulu'nun yapısı değiştirilerek Adalet Bakanı ve Bakanlık Müsteşarının kurul üyeliğine son verilmeli, yüksek kurulun kendi teftiş kurulu ve personel müdürlüğü kurulmalıdır.

Anayasamız gereği yargı kararları yasama ve yürütme organlarını bağlayıcı niteliktedir. Ancak idarenin yargı kararlarına uymama olaylarına sıkça rastlanmaktadır. Yargı kararlarını yerine getirmeme, basit bir görevi ihmal olarak görülmemeli, ceza yasasında bu konuda özel bir hüküm öngörülerek, bu suçun C. Savcılıklarınca re'sen takibi esası kabul edilmelidir. Aksi halde özellikle idari yargı kararları etkisiz kalmakta devam edecektir.

Hukuk reformunda ele alınması gereken önemli bir konu da yargıçların sahip olmaları gereken nitelik konusudur. 2802 Sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu'nun 8. maddesi hükmüne göre, adli yargıda yargıç ve savcı olabilmek için bir Türk hukuk fakültesinden mezun olmak ya da yabancı hukuk fakültesinden mezun olunmuş ise eksik derslerden fark sınavı vermek gereklidir. Buna karşın aynı madde hükmüne göre idari yargıda yargıç veya savcı olabilmek için, programlarında hukuk veya hukuk bilgisine "yeterince" yer veren bazı fakültelerden mezun olmak yeterlidir. Yabancı fakülteler mezunları için fark sınavı dahi öngörülmemekte, Milli Eğitim Bakanlığınca denkliğin kabulü yeterli kabul edilmektedir.

Hukuk veya hukuk bilgisine “yeterince yer vermek” ne demektir? Bu “yeterince”nin objektif ölçüleri nelerdir? Açıktır ki, bunun objektif ölçüleri yoktur. Sübjektif ve dolayısı ile tamamen keyfi bir değerlendirmeye tabidir. Gerekli Hukuk nosyonuna ve bilgisine sahip olmayan kişilere yargı görevi yapma yetkisini tanımak Anayasa’nın 140. maddesine de aykırıdır. Anayasamızın 140. maddesinde adli ve idari yargıç ve savcılarının “meslekten” yargıç ve savcı olmalarını öngörmektedir. “Meslekten” demek, yargı mesleği nosyonunu veren, bu işlere göre kişileri yetiştiren bir tahsil yapmış olmak, yani hukuk fakültesinden mezun olmak anlamını taşır.

Anayasaya da aykırı olan bu hüküm, hukuk açısından son derece sakıncalı bir sonuç vermiştir. Bugün ülkemizde idare mahkemesi yargıçlarının sadece % 24’ü hukuk mezunudur. % 76’sı ise, ne anlama geldiğinin objektif kıstasları bulunmayan “yeterince” hukuk bilgisi almış kişilerden oluşmaktadır. Bu anayasaya aykırı, sakıncalı ve yanlış hükmün de gecikmeden düzeltilmesi gereklidir.

Ülkemiz çağdaş bir anayasaya kavuştuktan sonra, diğer yasalarımızdaki anayasaya aykırı hükümler ayıklanmalı ve gerekli reformlar gecikmeksizin gerçekleştirilmelidir. Bugün başlayan Hukuk Kurultayı’nın yasalarımızda yapılacak değişikliklere ışık tutacağına, gerekli verileri sağlayacağına inanıyoruz.

Yasa değişikliği çalışmalarında, üniter devlet bütünlüğümüz ve demokratik laik Cumhuriyetimizin korunmasına yönelik hükümlere yer verilmesi, üzerinde önemle durulması gereken bir konudur. Demokratik ve laik rejimimizi ortadan kaldırma amacını güden faaliyetleri önleyici, caydırıcı hükümlerin yasalarımızda yer alması gerektiğine inanıyorum.

Önümüzde 5 günlük yoğun bir çalışma programı mevcuttur. Bu çalışmaların, yapılacak hukuk reformu için bir adım olması dileğimi yineliyor, kurultaya tebliğ sahibi ya da tartışmacı olarak katılanlara çalışmalarında başarılar diliyor, hepinize saygılar sunuyorum.

**PROF. Dr. ERALP ÖZGEN'E VEDA TÖRENİNDE ASİSTANI PROF.
DR. METİN FEYZİOĞLU'NUN YAPTIĞI KONUŞMA**

Çok değerli Hocamız Prof. Dr. Eralp ÖZGEN, 1936 senesinde Kütahya'da doğmuştur. Ortaöğrenimini TED Ankara Kolejinde tamamlamış, 1954 senesinde Ankara Hukuk Fakültesine girmiş, 1958'de mezun olduktan sonra burada, Fakültemizde Ceza kürsüsünde Prof. Dr. Faruk Erem'in yanında asistanlığa başlamıştır.

Prof. Dr. Eralp Özgen 1961 senesinde Hukuk Doktoru unvanını kazanmış, 1965 senesinde doçent, daha sonra profesör olmuştur.

İsmi Fakültemizle özdeşleşmiş hocalarımızdan biri olan Prof. Dr. Eralp Özgen, uzun yıllar Ceza ve Ceza Usulü Hukuku Anabilimdalı'nın başkanlığını yürütmüş, ceza hukuku ve özellikle ceza muhakemesi hukukunda iz bırakan, doktrini ve yargı kararlarını etkileyen eserler vermiştir.

Prof. Dr. Eralp Özgen, 1996 senesinde Türkiye Barolar Birliği Başkanlığına seçilmiş ve 38 sene emek verdiği Fakültemizden emekli olmuştur.

Ders verdiği büyük amfileri, oturacak yer kalmayacak kadar hınca hınc dolduran, hitabet yeteneği son derece güçlü Eralp Hocamız, binlerce gence hukukçu olmayı, dik durmayı ve iddianın karşısına güçlü bir savunma çıkarmanın ceza muhakemesinin amacına ulaşmasındaki önemini öğretmiştir.

Eralp Hocam, ceza muhakemesi hukukumuzda çağ atlatan ve bugüne kadar yapılan en demokratik reform olan CMUK 1992 değişikliğinin başlıca mimarıdır.

Türkiye İş Bankası Hukuk Müşavirliği, serbest avukatlık ve 1996-2001 seneleri arasında Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı yapmıştır.

“Bir ülkede yargı bağımsızlığı, kişilerin cesaretine bırakılmış ise, o ülkede yargı bağımsız değildir” gerçeğini ortaya koymuş, “yargı bağımsızlığında önemli olanın doğru bir sistem kurmak ve onu ödün vermeden işletmek” olduğu dersini, anlamak isteyen herkese öğretmeyi başarmıştır.

Öte yandan, Barolar Birliği Başkanlığı sırasında rejimin içinde bulunduğu büyük tehlikeye karşı en kararlı, en cesur çıkışları çoğu zaman tek başına yapmış, sessiz çoğunluğa gerçek bir aydınının nasıl olması gerektiğini kahramanca göstermiştir.

XX

Sevgili Eralp Hocam,

Bana Fakültemi, öğrencilerimi kazandırdınız. İyi bir hukukçu olabilmenin yolunun “insan” olmaktan geçtiğini öğrettiniz. Hem nazik hem de sonuna kadar nasıl kararlı olunabileceğini gösterdiniz.

Siz, hepimiz için bir dürüstlük ve insanlık abidesi oldunuz.

Sizi Fakültenizden son kez uğurlarken, asistanlarınız olan bizlerin, fikirlerinizi yaşatmanın ve yeni nesillere aktarmanın ağır yükünü taşıdığımızı ve bu görevi, size layık bir şekilde yerine getirmeye kararlı olduğumuzu herkesin bilmesini istiyorum.

Hocam, asistanınız olmaktan ve hep öyle kalmaktan daima gurur duydum. Sizi, yüreğimde yeri doldurulmaz bir boşlukla kucaklıyorum.

Hoşça kalın Eralp Hocam.

Metin FEYZİOĞLU

**PROF. DR. ERALP ÖZGEN'E VEDA TÖRENİNDE OKUNMAK
ÜZERİ YAZDIĞI MEKTUP**

Sevgili Eralp,

Sana bir şeyler söylemek istiyorum,

1955 yılında ilk asistanlık günlerimde seni ikinci sınıf öğrencisi iken tanıdım. Asistan – öğrenci ilişkimiz çok geçmeden sağlam bir dostluğa dönüştü.

Çok iyi bir öğrenci idin. Çok güvenilir bir dost da oldun.

Daha çok geceleri, ama hep çok ve verimli çalıştın. Gerçek bir bilim adamı oldun. Ama, sağlam karakterin, sevecenliğin ve hoşgörünle çağdaş ve uygar insan yanın her zaman ağır bastı.

Ceza hukuku kürsümüze çok şey kattın. İşini, arkadaşlarını, öğrencilerini çok sevdin.

Biz de, onlar da, seni tanıyan herkes sevgi duygularını seninle paylaştılar.

Seni, çok genç olduğun yıllarda başlayarak zorbalığa ve hukuk tanımazlığa karşı yürekli ve bilinçli örnek tavırların ve vaziyet alışlarıyla da hep hatırlayacağım.

Ceza ve muhakeme hukukunun insan ve onun vazgeçilmez hak ve özgürlükleri ile çözülmez bağı her zaman önde tuttu. Seni bunun için de hep hatırlayacak ve arayacağım.

Eralpçığım, rahatsızlandığın günlerden beri seni görmedim. Daha doğrusu görmeğe gelemedim. Yüreğim elvermedi, cesaret edemedim. Şimdi de kırılanlaşan sağlığım nedeni ile de tabutunun başında ve çok sevgili eşinin, oğlunun, kardeşinin, ailenin ve seni sevenlerin karşısında seni bir daha göremeyecek olmanın umutsuzluğunu kaldıramayacağımı bildiğim için Fakültemizin Dekanı, senin sevgili asistanından bana yardımını esirgememesini rica ettim.

Sevgili Eralp, bir bilim adamının akademik yaşamına başladığı yerde dönüş yoluna çıkması ve bunu kendisini her zaman sarmış olan sevgi halesinin içinden geçerek yapması herkese nasip olmaz. Senin bu yolculuğunda gerçek sevgi ile ve hasretle uğurlanacağından eminim.

Güle güle canım kardeşim...

Uğur ALACAKAPTAN

PROF. DR. GÜRGÂN ÇELEBİCAN'IN VEDA KONUŞMASI

Bir faninin yaşayabileceği en büyük acı, bir sevilenden, bir dosttan, yıllarca sürmüş bir beraberlikten ayrılmaktır; sevdiği ile, dostu ile, arkadaşı ile sonsuza dek vedalaşmaktır. Bugün bu acıyı bir kez daha yaşıyorum.

Sevgili Eralp ile, O öğrenci ben genç bir asistan olarak 1957'de tanıştım. Demek ki O'nu tanıyalı elli yıl olmuş! Çok çabuk geçen bu upuzun elli yıla sığdırdığımız hayallerimizi, düş kırıklıklarını, mutluluklarımızı, sıkıntılarımızı, coşkularımızı –elbette öbür arkadaşlarımızla da- fakat en fazla Adnan ile, Uğur, Seza, Özcan ile Turgut, Eralp ve Tuğrul ile birlikte yaşadık; ama bu ölümü hiç düşünmemiştik!

Bugün sonsuzluğa uğurladığımız Eralp, tanıyan herkesin hiç duraksamasız söyleyebileceği gibi, olağanüstü bir hoca, çok iyi bir insan ve mükemmel bir hukukçuydu; daha da önemlisi Profesör Eralp Özgen, Atatürk Cumhuriyetinin, demokrasinin, laikliğin ve hukukun üstünlüğü ilkesinin ödün vermez bir savunucusuydu. Böylesine üstün nitelikleri olan demokrat ve laik cumhuriyetçilere bu denli gereksinme olan günümüzde, Eralp Özgen gibi seçkin bir aydının sonsuzluğa bu kadar erken göç etmesi büyük bir kayıptır.

Eralp Özgen! Seni çok arayacak, çok özleyeceğiz.

Gürgân ÇELEBİCAN

KIRK YEDİ YILLIK DOSTLUK

Evet, tam kırk yedi yıllık gerçek, yani hep kafamızın bir yerinde olan, bir sıkıntıya dūřtūğünüzde ilk aklınıza gelen, kollarınızı iki yanınıza dūřürtmeyeceğini bildiğiniz ve bedeli olmayan bir dostluk. İşte sevgili Eralp ile dostluğumuz, böyle bir dostluktu. Ülkenin siyasi çalkantılarla sarsıldığı, ikbal uğruna insan vakarının feda edildiğı bu sürede, sadece aynı hüznüleri, aynı kahredici endişeleri ve aynı hayal kırıklıklarını değıl, aynı güzellikleri de birlikte hem yaşadık, hem de yoğun bir şekilde hissettik. Bundan böyle o, biraz burukluk, biraz hüznü, biraz da sona ermiş olsa bile böyle bir dostluğa sahip olmuş olmak nedeniyle mutluluk veren bir anı olarak kalacaktır. Denir ki, sahip olduğunuz güzelliklerin yok olduğuna üzölmeyin, onlara hiç sahip olmayabilirdiniz de. Yokluktan teselli aramak; insanın aresizliğı bu işte!

Nevzat TOROSLU*

* Prof. Dr.; Ankara Üniversitesi Hukuk Fakölteesi Emekli Öğretim Üyesi.

BİR ANI, BİR İNSAN

Geçen yüzyıl, '70'li yıllardı.

Ülkede henüz “Bilgisayar” yoktu, “İnternet” de bilinmiyordu.

Ortalık karışıktı.

Bir yanda kendilerine “Devrimci” diyen Emperyalizme, “Burjuva devletine” karşı olanlar; öte yanda kendilerine “Milliyetçi” diyen Devletin yanında oldukları iddiasını sürdürenler... Bir yanda “Adil düzen” diyerek Teokratik toplum/hukuk/devlet düzenini ülkede hâkim kılmak isteyenler; öte yanda “Halklara özgürlük” diyerek ırkçılığı ve daha da vahimi bölücülüğü tahrik edenler...

Yüksek öğretim kurumlarında bitmeyen bir kavga vardı.

Gençler acımasızca birbirini kırıyordu.

Yurtdışından dönmüş, bir süre sonra Ceza kürsüsünde asistan olmuştum.

Öğrencilik yıllarımdan bilmezdim, Profesör Dr. Eralp Özgen'i asistan olunca tanıdım.

Herkes kavganın bir yerinde bulmuştu kendini. Özgen, o kaos ortamında, birçokları yanında, Hukuk Fakültesinde, kuruluşunun felsefesine uyarak, Cumhuriyetin tavizsiz müeyyidesi olmuştu. O'na bakarak yürekenirdik. Gerçekten, Eralp Özgen, fikri temelleri Kurtuluş savaşı ile oluşan bir ulusun ve onun siyasal tezahürü olan Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve Devrimlerini, özellikle Cumhuriyetin ve Devrimlerinin temeli olan laikliği bir bilge kişi kimliğinde, inançla savunmayı başarmış bir kişidir.

Bugün, o zor günlerde, Eralp Ağabeyin bu dik duruşunun, unutulmaması gereken örnek bir davranış olduğunu düşünüyorum.

Karakollarda işkence vardı.

Zaten işkence toplumun hep gündeminde olmuştur. Egemen olan “As kurtul” düşüncesidir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi 1954 imzalanarak yürürlüğe konmuş, ancak hiç uygulanmamıştır. İkrar elde etmek ve ikrar sonucunda maddi delillere ulaşmak işkencenin kaynağıdır.

Profesör Dr.Eralp Özgen, hilesiz, desisesiz, zor altına konulmadan sorgulanması, insanın insanca yargılanması, cezanın insanileştirilmesi düşüncesinin savunucularından olmuştur. Gerçekten, Özgen, Türkiye Barolar Birliği Başkanı olduğu dönemde, hukuka aykırı yolla elde edilen delilin hükme esas olmayacağı esasının, insanın insanca yargılanması

ilkesinin ceza mevzuatına sokulmasında önemli katkılar sağlamıştır. Eralp Ağabeyin bu uğurda yaptığı mücadelesinin unutulacağını sanmıyorum.

Bu, bende kalan, diğer değerli bir anıdır.

Ceza Kürsüsü, daha sonra Anabilim dalı, bence büyük bir fikir platformu, etkili bir bilim ailesi olmayı başarmıştır. Bizler aynı kökten geldik. Elbette, zamanla, farklılaştık. Ancak, kökümüzü hiç kaybetmedik. Ailedir; kavgalar olur. Küstük; barışmasını bildik. Gördük ki, düşmanlık, bize göre değildir. Tabii, kızgın olduğumuz zamanlar oldu, ama hep dost kaldık ve sevmeyi başardık.

Ölüm “haktır” diyorlar, kim bilir, doğrudur.

Geride sadece anılar kalıyor.

Eralp Ağabey, ulaştığın sonsuzda, dilerim, Tanrının rahmeti bol olsun.

Zeki HAFIZOĞULLARI*

* Prof. Dr.; Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Emekli Öğretim Üyesi, Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usulü Hukuku Anabilim Dalı Başkanı.

HOCAMA VEDA EDERKEN...*

Çok eski, içindeki bir çok hukuk teriminin değil son sayfasına yazılmış iki satırın çok anlamlı kıldığı bir defter. 1988 yılında karalanmış bu iki satır. Artık pek kullanmadığımız dolmakalemler ve bir çoğumuzun beceremediği güzel bir el yazısıyla.

*“gece trenlerine binme çocuk, kaybolursun,
boynuna o yeşil fuları sarma çocuk, vurulursun..”*

Attila İlhan'a ait olan bu satırlar, ne zaman okusam beni hüzünlendirmiştir. Şimdilerde ise daha çok hüzünlendiriyor. Bir toplantıda yan yana oturduğum, belli ki toplantının kuru ve ağır havasından sıkılmış olan hocam tarafından, doktora derslerinde kullandığım defterime yazılmış. Kaybolan ve vurulan çocuklar gelmiş o an aklına nedense.

Bir başka defter daha var. 1985 yılına ait ve hocamdan aldığım ceza usul hukuku derslerinde tutulmuş. O defterin her bir satırında, O'nun şiir gibi akan güzel konuşması, sevimli tikleri, samimi isyanları, büyük donanımı ve öğrencilerine olan sevgisi saklı. Yine her bir satır çok anlamlı ama aralarında bazıları var ki onlar çok daha anlamlı.

*“Hiçbir yargıç kahraman olmak zorunda değildir. Dileğimiz,
yargıçlarının kahramanlık yapmak zorunda olmadıkları bir ülkede yaşamaktır”.*

“Ölüm cezası insan onuruna aykırı ve tamiri mümkün olmayan bir cezadır. Sadece bu nedenlerle bile karşısında olmak gerekir”.

“İşkence, yaparı küçülten, devleti hukuk devleti olmaktan çıkaran bir insanlık suçudur ve işkenceyle elde edilen delil, delil değildir”.

Defterin son satırlarına doğru ilerliyorum. Öğrencilik hayatımın son günlerinin tarihini taşıyor. Hocamın şu sözlerini, her zaman kullandığım kurşun kalemle yazmışım, ama hala çok belirgin.

“Çocuklar bu son günümüzde ve son dersimizde sizden istediğim iki şey var: Çalışın ve dürüst olun!”

16 Nisan'da kaybettiğimiz ve 19 Nisan'da dostları ve öğrencileriyle birlikte uğurladığımız sevgili hocam Prof. Dr. Eralp Özgen'in bu sözleri benim her akademik yıl bitiminde de öğrencilerime söylediğim sözler olmuştur. “**Çalışın ve dürüst olun**”. Her biri güzel ama tek başına yeterli olmayan, bir arada olduklarında insanı güzelleştiren özellikler.

1986 yılında asistan olarak göreve başladığım günden, hocamın erken emekliliğine kadar birlikte yaşanan güzel günlerin yanında zor günler de oldu. O tarihler aynı zamanda 12 Eylül ve YÖK düzeninin üniversiteleri

* Bu yazı Güncel Hukuk Dergisi'nin, Haziran 2007/6-42 sayısında yayımlanmıştır.

XXX

tırpanladığı, akademik geleneklerin yok olmaya başladığı, akademik niteliklerin çok da önemsenmediği, hocaların kırgınlıklarının yoğun olduğu dönemlerdi. Her zaman beyefendi, her zaman yumuşak, kızdığına dahi samimi olan, kırıcı bir üsluptan uzak duran hocamın gerektiğinde çok genç insanlardan dahi özür dileyebilecek erdemde olduğunu gördüm. Sadece laikliğe değil, demokrasiye, bir devleti hukuk devleti yapacak tüm unsurlara, riyakârca değil içtenlikle sarıldığını ve her yerde dile getirdiğini duydum.

Dinlemekten büyük keyif aldığımız konuşmasını, bambaşka bir tınıya sahip olan sesini yaşamının son dönemlerinde duyamıyor, o sevimli tiklerini göremiyorduk. Bilemiyorum, acımasızlığın bu denli arttığı, vahşetin ve hukuksuzluğun bu denli pervasızlaştığı bir dünyada, artık bunları hissedememek hocama bir hediye miydi?

Sevgili hocam! Eminim şu an melekler sizinle olmaktan çok mutludurlar. Kendi adıma sizden aldığım son öğüdün birinci kısmını gerçekleştirmek konusunda fazla bir şey söyleyemem, ama emin olun ikinci kısmını gerçekleştiriyorum. Çalışmanın yanında, dürüst olmanın önemini sizin gidişinizle bir kez daha vurgulamak kolay değil.

Size, sizin hocanız ve hepimizin hocası Prof. Dr. Faruk Erem'e yazdığımız şiirle veda ediyorum.

Bir bahar sabahı
mesela Mayıs
sabahın ilk ışıklarında
uyandığın vakit
gökyüzü masmavi değil mi hocam?

Baştan aşağı yemyeşil her yer
insanın içine bir hoşluk dolar
unutulur yeryüzündeki ikilik
gökyüzü bir tatlı mavilik

İnanma hocam
has boya değildir
ondaki mavilik
beni zindandan kurtardın diyen
masumun
hayır duasıdır

İnanma hocam
has boya değildir
ondaki mavilik
yuvamızı kurtardın diyen
Ahmedin, Mehmedin çoluk çocuğunun
minnet hissidir.

Bir bahar sabahı
mesela Mayıs
sabahın ilk ışıklarında
uyandığın vakit
gökyüzü masmavi değil mi hocam?

Hep güzellikle hocam.
Asistanınız, Türkan Yalçın Sancar

ERALP HOCAMIN ARDINDAN

Sevgili Eralp Hocam ile öğrenci-hoca ilişkimiz 1984 yılında başladı. Bu ilişki 1986 yılında usta- çırak ve sonra da meslektaşlığa dönüştü. Hocamın dersler sona erdiğinde biz öğrencilerine mesleki yaşamımızda, “dürüst, çalışkan ve insancıl” olmamızı öğütleyen sözlerini yaşamımda hep ilke edinmişimdir. Asistan olarak göreve başladığımdan itibaren diğer hocalarım gibi Sevgili Eralp Hocam da bizi meslektaşısı olarak gördü ve Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim Dalının geleceğinin bizim başarımız ve duruşumuza bağlı bulunduğunu söylemiştir. Hocamın mizah ve şaka yeteneğine vurgu yapmadan onu anlatmanın mümkün olmadığını belirtmek isterim. Şöyle ki, ceza usul hukukunun bir final sınavında test yapmıştı. Test kâğıtları arasında listede adı olmayan ve ancak en yüksek notu olan bir öğrencinin kim olduğunu belirlemek için büyük çabalar harcadım. Sonunda durumu hocaya aktardım. Hocam muzip bir ifade ile öğrenci işlerinden araştırılmasını söyledi ve daha sonra bu kâğıdın hayali olduğunu ve sınav esnasında bizzat Hocam tarafından işaretlenip isim yazıldığını öğrendim...

Sevgili Eralp Hocam, ceza usul hukukunun temel ilkelerini, maddi gerçeği, savunma hakkını ve hâkimin vicdani kanaatini öğrencilerinin beynine nakşetmiştir. Bu bağlamda masumluk karinesinin uygulanması anlamında bir masumun cezalandırılması yerine bin suçlunun serbest bırakılmasını tercih etmek gerektiği yaklaşımını akademik yaşamında hep ön planda tutmuştur. Asistanlarının akademik yükselmelerinde daima adil olmayı ve onları korumayı ilke edinmiştir. Hocamın Barolar Birliği Başkanlığı nedeniyle kürsüden erken ayrılması kadar erken emekli olması ve sonunda hayata beklenmedik şekilde çok erken veda etmesi ben de katlanılmaz acı ve üzüntü yaratmıştır. Tek tesellim inandığı ilke ve değerlerin, hala Ceza ve Ceza Usul Hukuku Anabilim dalı için vazgeçilmez değerler olarak kabul edilerek yaşatılmasıdır. Sevgili Hocam huzur içinde yat, sevgi ve özlemlerle....

Muharrem ÖZEN*

* Doç. Dr.; Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Usulü Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi.